

EDUSKUNNAN VASTAUS 46/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 274/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 3/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee kiireellisesti lainmuutokset, joilla työmarkkinatoimenpiteisiin osallistuvat saatetaan vuosilomalaissa tarkoitetun työaika-suojelun piiriin.
2. Eduskunta edellyttää, että työ- ja elinkeinoministeriö toimittaa työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle vuoden 2011 loppuun mennessä selvityksen lainmuutosten vaikutuksista vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymismahdollisuuksiin.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 4 luvun 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 3 momentti ja 5 § sekä 7 luvun 2 §:n 2 momentin 5 kohta, 3 §:n 4 momentin 4 kohta ja 7 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 7 luvun 2 §:n 2 momentin 5 kohta laissa 1216/2005 ja 3 §:n 4 momentin 4 kohta laissa 547/2006,

muutetaan 1 luvun 7 §:n 1 momentin 3, 8 ja 13 kohta, 2 luvun 2 §:n 2 momentti, II osan otsikko, 3 luvun otsikko ja 2 §:n 1 ja 3 momentti, 3 §:n 1 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti sekä 6—9 §, 4 luvun 6 §, 5 ja 5 a luku, 6 luvun 14 §:n 1 ja 3 momentti, 7 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 4 kohta, 3 §:n 3 momentti ja 4 momentin 3 kohta, 9 §:n 4 momentti sekä 11 §:n 3 momentin 2 kohta ja 4 momentti, 8 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta sekä 3 ja 5 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta, 4 § sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti, 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohta sekä 13 luvun 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 2 §:n 1 momentti ja 3 §:n 4 momentti sekä 7 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 4 kohta, 3 §:n 3 momentti, 9 §:n 4 momentti sekä 11 §:n 3 momentin 2 kohta ja 4 momentti mainitussa laissa 1216/2005, 3 luvun 7 § laissa 306/2004, 3 luvun 8 § ja 13 luvun 3 § osaksi laissa 458/2005, 5 ja 5 a luku niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, 7 luvun 3 §:n 4 momentin 3 kohta mainitussa laissa 547/2006, 9 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta, 4 § sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti ja 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohta laissa 1198/2009, ja

lisätään 1 luvun 7 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1216/2005, uusi 14—16 kohta, 3 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1216/2005, uusi 5 momentti sekä lukuun uusi 6 a §, 7 lukuun uusi 1 a § ja luvun 3 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 547/2006, väliaikaisesti uusi 2 a ja 2 b kohta ja luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1198/2009, uusi 4 momentti, 8 luvun 2 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta ja lukuun uusi 3 a § sekä 11 lukuun uusi 7 §, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

7 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *työnhakijalla* työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään työnhakijaksi rekisteröityä henkilöasiakasta, joka on pitänyt työnhakunsa voimassa;

8) *työllisyysmäärärahoilla* valtion talousarviossa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokkaan osoitettuja määrärahoja, jotka on tarkoitettu työllisyyden edistämiseen ja työttömyyden torjuntaan;

13) *työssäkäyntialueella* työttömyysturvain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettua aluetta;

14) *työllistymissuunnitelmalla* työ- ja elinkeinotoimiston yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa;

15) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta

annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua aktiivointisuunnitelmaa ja maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetussa laissa tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa;

16) *de minimis -tuella* perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1998/2006 tarkoitettua tukea.

2 luku

Julkisessa työvoimapalvelussa noudatettavat periaatteet

2 §

Toimeenpanojärjestys ja työllisyysmäärärahojen käyttö

Työllistymistä edistettäessä ja tuettaessa selvitetään ensin henkilöasiakkaan mahdollisuudet saada työtä asiakkaan kanssa sovitulla työha-
kualueella.

II OSA

TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON PALVELUT JA PALVELUPROSESSI

3 luku

Työ- ja elinkeinotoimiston palvelujen perusteet

2 §

Palvelutarpeen arviointi ja palvelujen tarjoaminen

Palvelutarve arvioidaan vuorovaikutuksessa asiakkaan ja työ- ja elinkeinotoimiston kesken. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tarjotaan palveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan sijoittumista avoimille työmarkkinoille. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito työ- ja elinkeinotoimiston ja asiakkaan välillä määräytyvät arvioidun palvelutarpeen perusteella.

Asiakas voi työ- ja elinkeinotoimiston toiminta-alueesta riippumatta saada palveluja siitä toimipisteestä, missä niitä on tarjolla, jollei lailla toisin säädetä.

3 §

Palveluprosessin eteneminen

Asiakkaalle tarjotaan mahdollisuuksia oma-toimiseen palvelujen käyttöön itsepalvelun ja tiedottavien palvelujen avulla. Jos palvelujen käyttäminen tällä tavalla ei ole asiakkaan palvelutarpeen kannalta tarkoituksenmukaista taikka ei johda työhön tai koulutukseen sijoittumiseen tai työpaikan täyttymiseen, työ- ja elinkeinotoimiston on yhdessä asiakkaan kanssa suunniteltava ja järjestettävä tehostuvia palveluja (*palveluprosessi*).

Jos työtön työnhakija on vaikeasti työllistytvä tai hänen työttömyytensä on pitkittynyt niin, että

hän uhkaa tulla vaikeasti työllistytväksi, työ- ja elinkeinotoimiston on tehostetusti järjestettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja palveluja sekä tarvittaessa ohjattava työtön työnhakija muiden palvelujen piiriin 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Palveluprosessista säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Muiden viranomaisten palveluihin ohjaaminen

Jos henkilöasiakkaan tarvitsemia palveluja ei ole mahdollista järjestää työ- ja elinkeinotoimiston palveluina, työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan sosiaali-, terveydenhuolto- tai opetusviranomaisen tai Kansaneläkelaitoksen taikka muun palvelujen järjestäjän palvelujen piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

5 §

Työnhakijaksi rekisteröityminen

Työ- ja elinkeinotoimisto rekisteröi työnhakijaksi työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään henkilöasiakkaan, joka pyytää sitä sähköisesti siihen tarkoitettussa verkkopalvelussa tai henkilökohtaisesti työ- ja elinkeinotoimistossa. Työ- ja elinkeinotoimisto voi hyväksyä muullakin tavoin esitetyn pyynnön. Henkilöasiakkaan tulee antaa julkisen työvoimapalvelun tarjoamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset ammatillisesta osaamisestaan, työhistoriastaan, koulutuksesta ja työkyvystään. Henkilön katsotaan rekisteröityneen työnhakijaksi myös, jos työnantaja on tehnyt hänestä työ- ja elinkeinotoimistolle työsopimuslain 5 luvun 4 §:n 3 momentin mukaisen ryhmälomautusilmoituksen. Rekisteröitymiseen liittyvistä menettelytavoista säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Työhaun voimassaolo

Työhaun voimassaolon katsotaan alkaneen sinä päivänä, jolloin työnhakijaksi rekisteröintiä on 5 §:ssä säädetyllä tavalla työ- ja elinkeinotoimistolta pyydetty.

Työnhakijan on pidettävä työnhaku voimassa työ- ja elinkeinotoimiston edellyttämällä tavalla.

6 a §

Työhaun voimassaolon lakkaaminen

Työhaun voimassaolo lakkaa, jos työnhakija:

1) ilmoittaa, ettei hän enää halua pitää työnhakuaan voimassa;

2) ei uusi työnhakuaan työ- ja elinkeinotoimiston antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla;

3) ei esitä työ- ja elinkeinotoimistolle sen antamassa määräajassa selvityksiä työhistoriastaan ja muita julkisen työvoimapalvelun tarjoamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista;

4) ei ilmoita työ- ja elinkeinotoimistolle työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja sovitulla tavalla, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa;

5) ei osallistu työkyvyn ja työkunnon selvittämiseen liittyviin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä hänen palvelutarpeensa selvittämiseksi; tai

6) ei enää täytä 7 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ulkomaalaisen rekisteröinnille työnhakijaksi.

Työhaun voimassaolon lakattua työnhaku tulee uudelleen voimaan siten kuin 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:n 1 momentissa säädetään. Jos työhaun voimassaolo on lakannut tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn johdosta, edellytetään lisäksi, että henkilöasiakas pyytäessään rekisteröintiä sitoutuu osallistumaan työkyvyn ja työkunnon selvittämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

7 §

Ulkomaalaisen rekisteröinti työnhakijaksi

Niiden valtioiden kansalaiset, joilla Suomea velvoittavien, työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevien kansainvälisten sopimusten perusteella on oikeus saapua Suomeen hakemaan työtä ja tehdä ansiotyötä ilman työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapolitiittista harkintaa, rekisteröidään tässä laissa säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jollei näistä sopimuksista muuta johdu.

Jollei Suomea velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu, muut ulkomaan kansalaiset ja kansalaisuutta vailla olevat rekisteröidään tässä laissa säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jos heillä on oikeus ansiotyöhön myönnetyn oleskeluluvan nojalla eikä oleskelulupaani liity työnantajaa koskevia rajoituksia.

8 §

Työnhakijan informointi

Työnhakijaa tulee informoida työnhakijaksi rekisteröinnin yhteydessä tai viipymättä sen jälkeen työnhakuun liittyvistä seikoista, hänelle tarjolla olevista työ- ja elinkeinotoimiston palveluista, hänen velvollisuudestaan pitää työnhaku voimassa sekä 5 a luvussa tarkoitettua muutosturvasta.

Työtöntä työnhakijaa tulee 1 momentissa säädetyn lisäksi informoida tarvittaessa hänen työllistymistään edistävästä muista palveluista ja toimenpiteistä, 9 §:ssä säädettyistä työttömän työnhakijan yleisistä velvollisuuksista sekä työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamisen keskeisistä työvoimapolitiittisista edellytyksistä.

9 §

Työttömän työnhakijan yleiset velvollisuudet

Työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on hakea aktiivisesti työtä ja koulutusta. Työtön työnhakija on myös velvollinen osallistumaan 5 luvussa säädettyihin työnhakijan haastatteluihin sekä työllistymissuunnitelman tai sitä

korvaavan suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen.

Työtön työnhakija, jonka kanssa on laadittu työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma, on velvollinen toteuttamaan suunnitelmaansa sekä hakeutumaan ja osallistumaan palveluihin ja toimenpiteisiin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkina- valmiuksiaan ja työllistymistään. Työtön työnhakija on lisäksi velvollinen suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja tavalla ilmoittamaan työ- ja elinkeinotoimistolle, miten hän on toteutanut suunnitelmaa.

4 luku

Työnvälityspalvelut

6 §

Työnantaja-asiakkaan maksulliset erityis- palvelut

Työ- ja elinkeinoministeriön määräämissä työ- ja elinkeinotoimistoissa voidaan järjestää työnvälitystä täydentäviä, työnantajan tarpeita vastaavia henkilöstön hankintaan tai vähentämiseen taikka työyhteisön kehittämiseen liittyviä erityispalveluja sekä työnantajien tilapäistyövoiman hankkimiseksi työnvälitystä täydentävänä palveluna työntekijöiden vuokrausta.

Henkilöstön hankintaan, vähentämiseen ja työyhteisön kehittämiseen liittyviä erityispalveluja voidaan täydentää 3 luvun 1 §:ssä säädetyn perusteiden.

Maksullisten työnantajapalvelujen on oltava valtakunnallisesti kannattavia. Niitä järjestettäessä on huolehdittava, ettei työvoimaviranomaiselle muodostu kilpailunrajoituksista annetun lain (480/1992) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräävää markkina-asemaa.

Vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa sovellettavasta työehtosopimuksesta säädetään työsopimuslain 2 luvun 9 §:ssä. Edellä 1 momentissa tarkoitetuista palveluista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Työnhakijan haastattelu ja työllistymissuunnitelma

1 §

Työnhakijan haastattelun järjestäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto järjestää työnhakijalle ensimmäisen haastattelun kahden viikon kuluessa työhaun alkamisesta, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

Työ- ja elinkeinotoimiston tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempiin haastatteluihin määräajoin työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti. Työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen ja kuuden kuukauden ajan sekä kuuden kuukauden työttömyyden jälkeen aina kuuden kuukauden välein, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

2 §

Työnhakijan haastattelun sisältö

Ensimmäisessä työnhakijan haastattelussa tarkistetaan ja täydennetään työnhakutiedot, arvioidaan palvelutarve, laaditaan työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma sekä sovitaan asiointitavasta ja yhteydenpidosta työ- ja elinkeinotoimiston ja työnhakijan välillä. Osana palvelutarpeen arviointia työ- ja elinkeinotoimisto tekee arvion työttömän työnhakijan valmiuksista työllistyä avoimille työmarkkinoille sekä työttömyyden pitkittymisen todennäköisyydestä. Myöhemmissä haastatteluissa arvioidaan lisäksi työhaun tuloksellisuutta ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista sekä tarkistetaan suunnitelma.

Työnhakijan haastattelun yhteydessä työ- ja elinkeinotoimisto tarjoaa työnhakijalle soveltuvia työ- ja koulutustilaisuuksia sekä muita palvelutarpeen ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman mukaisia palveluja.

Työnhakijan haastatteluista säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Työllistymissuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen

Työttömällä työnhakijalla ja 5 a luvussa tarkoitettulla muutosturvan piiriin kuuluvalla työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan. Maahanmuuttajan oikeudesta ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta kotoutumissuunnitelman laatimiseen säädetään maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetussa laissa. Työttömän työnhakijan oikeudesta ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta aktivointisuunnitelman laatimiseen säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa.

Työllistymissuunnitelma on laadittava, jollei sen laatiminen ole ilmeisen tarpeetonta, viimeistään 1 §:n 1 momentin mukaisessa työnhakijan haastattelussa.

Työllistymissuunnitelmaa tai sitä korvaavaa suunnitelmaa on tarkistettava työnhakijan haastattelun yhteydessä tai työnhakijan pyynnöstä, jollei tarkistaminen ole ilmeisen tarpeetonta. Lisäksi suunnitelmaa on viivytyksettä tarkistettava 3 luvun 3 §:n 4 momentin mukaisten palvelujen tarjoamiseksi, jos työnhakijan oikeus työttömyysaikaiseen työmarkkinatukeen on lakkautettu työttömyysturvalain 8 luvun 4 a §:n nojalla.

Työnhakijan suostumuksella työnantaja voi osallistua työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimiseen tai tarkistamiseen.

4 §

Työllistymissuunnitelman sisältö

Työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma perustuu työnhakijan omiin työtä tai koulutusta koskeviin tavoitteisiin ja arvioituun palvelutarpeeseen.

Suunnitelmassa sovitaan työhausta ja sen tavoitteista sekä työnhakua tukevista ja työllisty-

mistä edistävistä palveluista. Tarvittaessa suunnitelmassa sovitaan osaamista, työmarkkinavalmiuksia ja toimintakykyä parantavista palveluista, työkyvyn tai terveydentilan selvittämiseen liittyvistä toimenpiteistä tai muista työ- ja elinkeinotoimiston palveluista.

Työnhakija ja työ- ja elinkeinotoimisto sopivat työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumisen seurannasta ja allekirjoittavat suunnitelman. Jos työ- ja elinkeinotoimisto edellyttää muuta selvitystä kuin työnhakijan oman ilmoituksen suunnitelman toteutamisesta, tämä ehto on kirjattava suunnitelmaan.

Työllistymissuunnitelmasta, sen allekirjoittamisesta ja arkistoinnista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Työ- ja elinkeinotoimiston velvollisuudet

Työ- ja elinkeinotoimiston on aktiivisesti tarjottava työtä ja koulutusta sekä järjestettävä työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyviä palveluja ja toimenpiteitä työ- ja elinkeinotoimiston käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa. Työ- ja elinkeinotoimiston on myös seurattava työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista ja osaltaan huolehdittava palveluprosessin etenemisestä.

5 a luku

Muutosturva

1 §

Muutosturva

Muutosturvalla tarkoitetaan tässä laissa toimintamallia, jonka avulla irtisanottu tai työttömyysuhan alainen työntekijä pyritään työllistämään uudelleen mahdollisimman nopeasti.

Muutosturva muodostuu työllistymissuunnitelmassa sovituista tämän lain mukaisista palveluista ja toimenpiteistä sekä mahdollisista muis-

ta ammatillisia valmiuksia kehittävästä palveluista ja toimenpiteistä.

Muutosturvaan liittyvistä erityisistä etuuksista säädetään 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdassa sekä työttömyysturvalaissa.

2 §

Muutosturvan piiriin kuuluminen

Muutosturvan piiriin kuuluu työnhakija:

1) jonka työnantaja on irtisanonut työsopimuslain 7 luvun 3, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolle ennen irtisanomisajan päättymistä kertyisi yhteensä vähintään kolmen vuoden mittainen työhistoria saman tai eri työnantajien työssä;

2) joka on työsuhteen päätyessä ollut määräaikaissa työsuhteessa samaan työnantajaan keskeytyksittä vähintään kolme vuotta tai määräaikaissa työsuhteissa samaan työnantajaan yhteensä vähintään 36 kuukautta viimeksi kuluneiden 42 kuukauden aikana;

3) jonka työsuhte on päättynyt työsopimuksen määräaikaisuuden takia ja jolle työsuhteen päätyessä on kertynyt työhistoriaa saman tai eri työnantajien työssä yhteensä vähintään viisi vuotta työsuhteen päättymistä edeltäneiden seitsemän vuoden aikana;

4) joka lomautetaan vähintään 180 päiväksi ja jolla on lomautusilmoituksen saadessaan 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;

5) joka on ollut yhdenjaksoisesti lomautettuna 180 päivää ja jolla on tällöin 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;

6) joka on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestätyä yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää ja jolla on työsuhteen päätyessä tämän momentin 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria.

Muutosturvan piiriin kuulumisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että henkilön työnhaku on alkanut 30 päivän kuluessa työ-

suhteen päättymisestä tai 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettujen lomautuksen kestoja koskevien edellytysten täyttymisestä, jollei työnhaun alkaminen myöhemmin johdu työssäolohtoon luettavassa työssä olemisesta tai työttömyysturvalain 2 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetuista seikoista taikka muutosturvan piiriin kuulumisen epääminen muutoin ole kohtuutonta.

Työ- ja elinkeinotoimisto tutkii 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muutosturvan piiriin kuulumisen edellytykset työllistymissuunnitelman laatimisen tai tarkistamisen yhteydessä. Työnhakijan työssäoloaika otetaan huomioon työnhakijan tai työnantajan esittämän luotettavan selvityksen mukaisena.

3 §

Maksullisten erityispalvelujen järjestäminen muutosturvan piiriin kuuluvalla

Muutosturvan piiriin kuuluvan työnhakijan kanssa laadittavassa työllistymissuunnitelmassa voidaan sopia 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetuista palveluista tai muista työnantajalle maksullisista palveluista vain, jos niistä on sovittu työnantajan kanssa.

Poiketen 1 momentista työ- ja elinkeinotoimisto voi päättää, että työnantaja rahoittaa ryhmävalmennuksena toteutettavan maksullisen uudelleensijoitusvalmennuksen. Työ- ja elinkeinotoimiston on annettava asiasta kirjallinen päätös. Edellytyksenä työnantajan rahoitusvastuulle on, että:

1) valmennus on välttämätöntä siihen osallistuvien työllistymiseksi;

2) valmennuksesta on sovittu kunkin siihen osallistuvan työllistymissuunnitelmassa;

3) valmennus tapahtuu ennen työsuhteen päättymistä; ja

4) rahoitusvastuuta ei työnantajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole pidettävä kohtuuttomana.

4 §

Muutosturvan piiriin kuulumisen voimassaolo

Henkilö kuuluu muutosturvan piiriin sinä aikana, kun hän on työnhakijana. Muutosturvan piiriin kuuluminen lakkaa, kun työnhakijan oikeus työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

5 §

Työvoimaviranomaisen velvollisuudet

Muutosturvan toteuttamiseksi työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on:

1) kartoittaa irtisanomismenettelyn alettua yhteistyössä työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa tarvittavat tämän lain mukaiset palvelut;

2) tiedottaa tarjolla olevista palveluista, toimenpiteistä ja etuuksista sekä avustaa yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 49 §:n 1 ja 2 momentissa sekä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun toimintasuunnitelman laatimisessa ja toteuttamisessa julkisen työvoimapalvelun osalta;

3) varata riittävät resurssit ja varautua tarpeellisiin toimenpiteisiin saatuaan työnantajalta työsopimuslain 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen; ja

4) laatia tämän lain mukaisesti työnhakijaksi rekisteröityville työllistymissuunnitelma ja pyrkiä tarjoamaan siinä sovitut palvelut ja toimenpiteet viivytyksettä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on tiedottaa ja avustaa 1 momentin 2 kohdan mukaisesti.

6 luku

Ammatillisen kehittämisen palvelut

14 §

Vakuutusturva

Siltä osin kuin henkilöasiakkaalla ei ole oikeutta vähintään samansuuruiseen korvaukseen muun lain nojalla suoritetaan korvaus tapaturmasta tai ammattitaudista valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) säädetään työtapaturmasta, jos tapaturma on sattunut tai ammattitauti saatu:

1) tässä luvussa tarkoitetussa työ- tai koulutuskokeilussa taikka yhdistetyssä työ- ja koulutuskokeilussa;

2) 8 luvussa tarkoitetussa työmarkkina-toimenpiteessä;

3) tutustumiskäynnillä oppilaitoksessa;

4) työnhakuvalmennuksessa;

5) työhönvalmennuksessa.

— — — — —
Työ- ja elinkeinoministeriö järjestää 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin osallistuville ryhmävastuuvakuutuksen.

7 luku

Työllistymisen edistäminen työllisyysmäärärahojen avulla

1 a §

Palkkatuen myöntäminen elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle

Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle palkkatuki myönnetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 mukaisena tukena, kun palkkatuella palkattava on:

1) vajaakuntoinen;

2) vaikeasti työllistytävä;

3) pitkäaikaistyötön;

4) ollut yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kuusi kuukautta ennen palkkatuen myöntämistä;

5) vailla ammatillista koulutusta;

6) yli 50-vuotias;

7) oikeutettu kotoutumissuunnitelmaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 11 §:n nojalla.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun työttömän työnhakijan palkkaamiseen palkkatuki myönnetään de minimis -tuen.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä ei sovelleta myönnettäessä palkkatukea oppisopimuskoulutukseen.

2 §

Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea ei myönnetä, jos:

1) työnantaja on hakemuksen jättämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä taikka lyhentänyt heidän työaikaansa;

4) työnantaja saa tuella palkattavan henkilön palkkaamiseen tai työllistämisen edistämiseen samalta ajalta muuta valtion tukea.

3 §

Työsuhteeseen liittyvät palkkatuen edellytykset

Työnantaja ei saa sijoittaa tuella palkattua muun työn järjestäjän tehtäviin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan kuitenkin säätää kunnan, yhdistyksen ja säätiön, yksityisen työvoimapalvelun sekä sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa (1351/2003) tarkoitetun sosiaalisen yrityksen oikeudesta sijoittaa tuella palkattu muun työn järjestäjän tehtäviin ja edelleen sijoituksen ehdoista.

Yritykselle palkkatukea voidaan myöntää toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen pe-

rusteella. Palkkatukea voidaan kuitenkin myöntää määräaikaisen työsopimuksen perusteella yritykselle:

2 a) alle 25-vuotiaan työttömän työnhakijan palkkaamiseen;

2 b) alle 25-vuotiaan muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun työttömän työnhakijan palkkaamiseen, jos tämän yhdenjaksoinen työttömyys on kestänyt vähintään kolme kuukautta;

3) oppisopimuskoulutukseen.

5 §

Työllistämistuki toimeentulon turvaamiseksi

Starttiraha myönnetään de minimis -tuen.

9 §

Työllistämistuen määrä

Palkkatuki voi olla enintään tuella palkatusta työnantajalle aiheutuvien palkkauskustannusten suuruinen. Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle 1 a §:n 1 momentin 2—7 kohdassa tarkoitetun henkilön työllistämiseksi myönnettävä palkkatuki voi olla enintään 50 prosenttia palkkauskustannuksista ja vajaakuntoisen työllistämiseksi enintään 75 prosenttia palkkauskustannuksista. Tukea ei makseta, jos palkkauskustannukset kuukaudessa ovat pienemmät kuin perustuen kuukautta kohti laskettu määrä. Korkeimmalla korotetulla palkkatuella katettavista palkkauskustannuksista eri työnantajatahoilla ja palkkauskustannusten enimmäismäärän ylittävän tuen vähentämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Työllistämistuen kesto

Poiketen 1 ja 2 momentista sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa tarkoitetulle sosiaa-

liselle yritykselle myönnettävä palkkatuki voidaan myöntää henkilöä kohden kerrallaan:

2) 12 kuukaudeksi, jos tuella palkattava on pitkäaikaistyötön;

Palkkatuki voidaan 1 momentista poiketen myöntää enintään 24 kuukaudeksi, jos valtion virasto tai laitos, kunta, yhdistys tai säätiö palkkaa tuella henkilön suunnittelemaan ja järjestämään työttömille työ- ja koulutuspaikkoja sekä muita työllistymistä edistäviä toimenpiteitä. Edellä mainittua ei sovelleta elinkeinotoimintaa harjoittavaan yhdistykseen tai säätiöön.

8 luku

Työmarkkinatoimenpiteet

2 §

Työmarkkinatoimenpiteiden rajoitukset

Henkilöasiakasta ei ohjata tai osoiteta työmarkkinatoimenpiteeseen:

3) jos työmarkkinatoimenpiteestä aiheutuisi sen järjestäjälle sellaista etua, joka vääristäisi yritysten tai yksityisten elinkeinonharjoittajien välistä kilpailua;

4) sellaisiin tehtäviin, joiden suorittamiseksi toimenpiteen järjestäjä edellyttää yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 6 §:ssä tarkoitetun huumausainetestin koskevan todistuksen esittämistä, jos henkilöasiakas ei halua mainittua todistusta esittää.

3 §

Oikeusasema sekä vastuu työturvallisuudesta ja tietosuojasta

Työmarkkinatoimenpiteeseen osallistuva ei ole työsuhteessa toimenpiteen järjestäjään eikä työ- ja elinkeinotoimistoon.

Työmarkkinatoimenpiteeseen osallistuvaan sovelletaan naisten ja miesten välisestä tasa-

arvosta annetun lain (609/1986) ja yhdenvertaisuuslain (21/2004) säännöksiä.

Työmarkkinatoimenpiteen järjestäjä vastaa toimenpiteeseen osallistuvan työturvallisuudesta niin kuin työturvallisuuslaissa (738/2002) ja nuorista työntekijöistä annetussa laissa säädetään.

Työmarkkinatoimenpiteissä sovelletaan yksityisyyden suojasta työelämässä annettua lakia, jollei tässä laissa tai muualla toisin säädetä. Lakia sovellettaessa toimenpiteen järjestäjä rinnastetaan työnantajaan ja toimenpiteeseen osallistuva työntekijään. Työmarkkinatoimenpiteissä sovelletaan, mitä mainitun lain 2 luvun 3 §:ssä, 4 §:n 1 ja 2 momentissa, 5 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 3 luvun 6 §:ssä, 7 §:n 1—3 momentissa, 9 ja 10 §:ssä, 4 luvun 14 ja 15 §:ssä, 5 ja 6 luvussa sekä 7 luvun 21 §:n 2 momentissa, 22 ja 24 §:ssä säädetään.

Rangaistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain rikkomisesta säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 24 §:ssä.

3 a §

Viittaukset rangaistussäännöksiin

Rangaistus henkilökirjamerkinnästä, tietomurrosta, salakatselusta, salakuuntelusta, viestintäsalaisuuden loukkauksesta, salassapitorikoksesta ja virkarikoksista säädetään rikoslais-

5 §

Sopimuksen enimmäiskesto

Työ- ja elinkeinotoimisto voi tehdä työmarkkinatoimenpidettä koskevan sopimuksen siksi ajaksi, jonka toimenpiteen tavoitteena olevan työmarkkinavalmiuksien edistämisen arvioidaan kestävän. Sopimuksen tai sopimusten yhteenlaskettu kesto ei kuitenkaan saa ylittää:

1) saman järjestäjän toimenpiteessä kuutta kuukautta;

2) työelämävalmennuksessa ja työharjoittelussa 12 kuukautta.

Työelämävalmennuksen enimmäiskeston laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut enimmäiskeston täyttyttyä yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään 12 kuukautta. Työharjoittelun enimmäiskeston laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut enimmäiskeston täyttyttyä yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kolme kuukautta.

9 luku

Työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu

2 §

Yleiset edellytykset ja etuudet

Työnhakijalla, joka on täyttänyt 25 vuotta ja joka opiskelee omaehtoisessa koulutuksessa, on oikeus työttömyysetuuteen työttömyysturvalais-
sa säädetyn edellytyksin, jos:

3) opiskelusta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa 4 §:ssä säädetyllä tavalla; ja

4 §

Sopiminen opiskelusta työllistymissuunnitelmassa

Tuettavasta opiskelusta on sovittava työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa ennen opintojen aloittamista.

Tuettavasta opiskelusta voidaan sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa opintojen alkamisen jälkeen, jos siihen on painava syy tai jos työnhakija on aloittanut opinnot työsuhteen aikana.

7 §

Opintojen seuranta ja keskeytyminen

Työ- ja elinkeinotoimisto seuraa työnhakijan opintojen etenemistä työllistymissuunnitelmas-

sa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla.

Jos työnhakija ei etene opinnoissaan riittävästi tai laiminlyö ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla, työ- ja elinkeinotoimisto päättää, ettei työnhakijan omaehtoista opiskelua voida enää tukea työttömyysetuudella. Oikeus työttömyysetuuteen lakkaa tällöin ajankohdasta, josta työnhakijan opintojen ei voida katsoa edenneen riittävästi tai jona työnhakijan olisi tullut ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä.

10 luku

Ylläpitokustannusten korvaaminen

1 §

Liikkuvuusavustus

Liikkuvuusavustusta voidaan myöntää muutokustannusten korvaukseksi enintään 700 euroa, jos työnhakija siirtyy työhön työssäkäyntialueensa ulkopuolelle ja:

1) hän kuuluu 5 a luvun 2 §:n mukaisesti muutosturvan piiriin; tai

11 luku

Toimeenpanoon liittyvä yhteistyö

7 §

Työnantajan tiedonsaantioikeus

Työnantajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta työsopimuslain 6 luvun 6 §:ssä säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi tietoa siitä, onko työnantajan yksilöimä henkilö työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

13 luku

Muutoksenhaku

3 §

Muutoksenhaku työnantajapalvelujen epäämistä ja työnantajan rahoitusvastuuta koskevaan päätökseen

Työ- ja elinkeinotoimiston 4 luvun 7 §:n 3 momentissa ja 5 a luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Työ- ja elinkeinotoimiston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu tai valitusviranomaisen hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2010.

Lain 7 luvun 3 §:n 4 momentin 2 a kohta on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010. Sen nojalla myönnettyä palkkatukea voidaan maksaa enintään 31 päivään joulukuuta 2011.

Lain 7 luvun 3 §:n 4 momentin 2 b kohta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011, ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2011. Sen nojalla myönnettyä palkkatukea voidaan maksaa enintään 31 päivään joulukuuta 2012.

Ennen tämän lain voimaantuloa laadittuun työnhakusuunnitelmaan, yksilöityyn työnhakusuunnitelmaan, uudistettuun yksilöityyn työnhakusuunnitelmaan ja työllistymisohjelmaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään työllistymissuunnitelmasta.

Jos 5 a luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset muutosturvan piiriin kuulumiselle ovat täyttyneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 5 a luvun 2 §:n 2 momenttia siltä osin kuin se koskee pyynnön esittämistä.

Ennen tämän lain voimaantuloa sovittuihin työmarkkinatoimenpiteisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin palkkatukea koskeviin päätöksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 8 luvun 1 ja 5 § sekä 6 §:n 1 momentti ja 11 luvun 2 §:n 5 momentin 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 8 luvun 1 § laissa 307/2004,

muutetaan 1 luvun 3 §, 5 §:n 1 momentin 9, 10 ja 10 a kohta sekä 9 §, 2 luvun 1 §, 11 §:n 1 momentti, 14 §, 17 §:n 1 momentti ja 18—21 §, 5 luvun 10 §:n 2 momentti, 6 luvun 11 §:n 1 momentti ja 3 momentin johdantokappale, 7 luvun 11 §, 8 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 momentin 2 kohta ja 5 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 4 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti, 6 §:n 3 momentti ja 7 §:n 1 momentin 4 kohta sekä 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 4 momentin 11, 16 ja 17 kohta sekä 5 momentin 3 kohta ja 4 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 § ja 2 luvun 18 § osaksi laissa 459/2005, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 9 kohta ja 8 luvun 4 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti laissa 1217/2005, 1 luvun

5 §:n 1 momentin 10 kohta laissa 970/2003 ja 10 a kohta mainitussa laissa 459/2005 sekä 1 luvun 9 § osaksi laissa 1053/2008, 2 luvun 1 § osaksi mainitussa laissa 459/2005 ja laissa 344/2009, 2 luvun 11 §:n 1 momentti, 8 luvun 4 §:n 2 momentti ja 11 luvun 2 §:n 3 momentti laissa 1560/2009, 2 luvun 20 § mainitussa laissa 459/2005 ja laissa 548/2006, 5 luvun 10 §:n 2 momentti ja 7 luvun 11 § laissa 1188/2009, 6 luvun 11 §:n 1 momentti ja 3 momentin johdantokappale laissa 1252/2006 ja 11 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 1199/2009, sekä

lisätään 2 lukuun uusi 1 a ja 18 a §, 7 lukuun uusi 12 § sekä 11 luvun 2 §:n 4 momenttiin uusi 18 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Etuuden saajan yleiset oikeudet ja velvollisuudet

Työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan siten kuin julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa (1295/2002) säädetään.

Etuuden saajan yleisenä velvollisuutena on hakea aktiivisesti työtä ja koulutusta, antaa työ- ja elinkeinotoimistolle ammatillista osaamistaan, työhistoriaansa, koulutustaan ja työkykyään koskevat tiedot ja selvitykset, toteuttaa yhdessä työ- ja elinkeinotoimiston kanssa laadittua työllistymissuunnitelmaa sekä tarvittaessa hakeutua ja osallistua työllistymistään edistäviiin palveluihin ja toimenpiteisiin.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *työssäolovelvoitteella* työssä- tai koulutussessaoloa, joka edellytetään ennen kuin työttömyysetuutta voidaan maksaa toistuvan 8 kohdassa tarkoitetun työhaluttomuutta osoittavan menettelyn jälkeen, taikka työssä- tai koulutussessaoloa taikka osallistumista työllistymistä edistävään palveluun, joka edellytetään ennen kuin työmarkkinatukea voidaan maksaa työttömyysajalta 8 luvun 2 §:n 3 momentissa, 4 a §:ssä tai 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun menettelyn jälkeen;

10) *työllistymissuunnitelmalla* julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaista työ- ja elinkeinotoimiston yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa;

10 a) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua aktiivointisuunnitelmaa ja maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetussa laissa (493/1999) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa;

9 §

Työssäkäyntialue

Henkilön työssäkäyntialue ulottuu 80 kilometrin etäisyydelle hänen tosiasiallisesta asuinpaikastaan. Jos muuhun arvioon ei ole aihetta, henkilön tosiasiallisena asuinpaikkana pidetään hänen työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään merkittyä osoitettaan.

2 luku

Etuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset

1 §

Työtön työnhakija

Työttömyysetuuteen on tässä laissa säädettyin edellytyksin oikeus kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla. Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saavalla työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen, vaikka hän ei hae kokoaikatyötä.

Työttömänä pidetään henkilöä, joka ei ole työsuhteessa tai päätoimisesti työllistynyt yrittäjänä tai omassa työssä. Työttömänä pidetään lisäksi kokoaikaisesti lomautettua, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa ja 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä.

Työnhakijana pidetään henkilöä, joka ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle työtarjouksia ja muita yhteydenottoja varten postiosoitteensa ja mahdolliset muut yhteystietonsa, joiden avulla hänet voidaan viivytyksettä tavoittaa, ja joka julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa säädettyllä tavalla:

1) on rekisteröity työnhakijaksi työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään;

2) on pitänyt työnhakunsa työ- ja elinkeinotoimistossa voimassa;

3) asioi työ- ja elinkeinotoimistossa toimiston edellyttämällä tavalla.

Kokoaikatyötä hakevana pidetään työnhakijaa, jonka työnhaun ja mahdollisen työllistymissuunnitelman tavoitteena on työllistyminen kokoaikatyöhön.

1 a §

Ulkomaalaisen oikeus työttömyysetuuteen

Henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyysetuuteen tämän lain mukaisesti, jos hänellä on rajoittamaton oikeus ansiotyöhön Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työmarkkinatukeen tämän lain mukaisesti vain, jos hänellä on rajoittamaton oikeus ansiotyöhön pysyvän oleskeluluvan, pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvan tai perhesiteen perusteella myönnetyn jatkuvan oleskeluluvan perusteella.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on

oikeus työttömyyspäivärahaan tämän lain mukaisesti vain, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön muun kuin tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

11 §

Työmarkkinoilta poissaolo

Työnhakijalla, joka on ollut työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymistä välittömästi edeltäneiden kuuden kuukauden aikana työmarkkinoilla vähemmän kuin kuusi viikkoa eikä voi esittää pätevää syytä poissaololleen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien. Työnhakijan katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua työllistymistä edistävässä palvelussa tai ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

14 §

Alueellinen liikkuvuus

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä vastaanottamasta hänen työssäkäyntialueeltaan tarjottua työtä, jos hänen päivittäisen työmatkansa kesto ylittäisi kokoaikatyössä keskimäärin kolme tuntia ja osa-aikatyössä keskimäärin kaksi tuntia.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä vastaanottamasta hänen työssäkäyntialueensa ulkopuolelta tarjottua työtä, jos:

1) työpaikkaan olisi työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan saatavissa sellaisia sopivia työntekijöitä, joiden työssäkäyntialueella avoin työpaikka sijaitsee;

2) työ ei ole pysyväisluonteista toimeentulon turvaavaa kokoaikatyötä;

3) uudella paikkakunnalla ei ole saatavissa työnhakijalle ja hänen perheelleen sopivaa asuntoa;

4) työn vastaanottamista on työnhakijan kieltäytyä huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomana; tai

5) työnhakijalla on painava henkilökohtainen syy olla vastaanottamatta kyseistä työtä.

Työnhakijalle ja hänen perheelleen sopivana pidetään asuntoa, johon muuttaminen ei merkittävästi huononna asuinolosuhteita ja josta aiheutuvat kustannukset eivät merkittävästi vähennä työnhakijan käytettävissä olevia tuloja. Asunnon on oltava työnhakijan ja hänen perheensä käytettävissä viimeistään silloin, kun työnhakija ottaa vastaan työn työssäkäyntialueensa ulkopuolelta, tai viipymättä sen jälkeen.

Painavana henkilökohtaisena syynä pidetään työnhakijan puolison työtä tai yrittäjätoimintaa, joka on perheen toimeentulon kannalta välttämätöntä, omaa, puolison tai lasten paikkakuntaan sidottua opiskelua tai koulunkäyntiä, lähisukulaisten tai muun läheisen henkilön huoltamista, omaa tai lähisukulaisten terveydentilaa tai muuta näihin rinnastettavaa syytä, jollaisena voidaan pitää hankittua asuntoa.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä ottamasta vastaan työtä ulkomailta, ei kuitenkaan sellaisessa valtiossa, jossa hän hakee työtä ja hänelle maksetaan tältä ajalta työttömyyspäivärahaa Suomea sitovan kansainvälisen säädöksen perusteella.

17 §

Pätevä syy koulutuksesta kieltäytymiseen tai eroamiseen

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä tai erota koulutuksesta, jos se ei ole tai kyseisen ammattialan työ ei olisi hänen terveydentilansa ja työkykynsä huomioon ottaen hänelle sopivaa. Työnhakijalla on pätevä syy erota koulutuksesta menettämättä oikeuttaan työttömyysetuuteen, jos koulutuksen järjestäjä olennaisesti laiminlyö vastuutaan koulutukseen osallistuvan työturvallisuudesta tai koulutus olennaisesti poikkeaa koulutus- tai opetussuunnitelmasta.

18 §

Työllistymissuunnitelman laatimistilaisuuteen saapumatta jääminen

Työnhakijalla, joka jättää saapumatta työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 15 päivän ajalta saapumatta jäämisestä lukien. Oikeus etuuteen palautuu kuitenkin aikaisintaan siitä päivästä, jona työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma on laadittu tai tarkistettu, jollei suunnitelman laatimisen tai tarkistamisen viivästyminen johdu työ- ja elinkeinotoimiston toiminnasta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos työnhakijan saapumatta jääminen johtuu sairaudesta, tapaturmasta tai henkilöstä itsestään riippumattomasta syystä taikka jos saapumatta jäämiselle on muu hyväksyttävä syy. Korvauksesta määräämistä ei aseteta myöskään silloin, kun työnhakija on etukäteen ilmoittanut työ- ja elinkeinotoimistolle olevansa estynyt saapumasta työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen ja työ- ja elinkeinotoimisto hyväksyy työnhakijan esittämän syyn tilaisuuden järjestämiseksi myöhemmin.

18 a §

Työllistymissuunnitelman laatimisesta kieltäytyminen

Jos työnhakija ilman pätevää syytä kieltäytyy työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimisesta tai tarkistamisesta taikka muulla kuin 18 §:ssä tarkoitetulla menettelyllään aiheuttaa, ettei suunnitelmaa voida laatia tai tarkistaa, hänellä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta kieltäytymisestä lukien.

19 §

Työllistymistä edistävästä palvelusta kieltäytyminen ja palvelun keskeyttäminen

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta palvelusta kieltäytymisestä lukien, jos hän ilman pätevää syytä kieltäytyy työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyvästä:

1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvussa tarkoitettusta työkokeilusta tai työelämävalmennuksesta;

2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettusta työ- ja koulutuskokeilusta; tai

3) maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteistä.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä 1 momentissa mainitusta työllistymistä edistävästä palvelusta, jos palvelu järjestetään hänen työssäkäyntialueensa ulkopuolella tai jos hänellä on muu tähän rinnastettava syy.

Työnhakijalla, joka ilman pätevää syytä keskeyttää tai joutuu omasta syystään keskeyttämään 1 momentissa mainitun palvelun, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta keskeyttämisestä lukien.

Työnhakijalla on pätevä syy keskeyttää 1 momentissa mainittu palvelu, jos palvelun järjestäjä olennaisesti laiminlyö vastuutaan palveluun osallistuvan työturvallisuudesta tai laiminlyö noudattaa toimenpiteistä tehdyn sopimuksen ehtoja.

20 §

Työllistymissuunnitelman toteuttaminen

Työttömällä työnhakijalla, joka ilman pätevää syytä omalla menettelyllään olennaisesti laiminlyö toteuttaa työllistymissuunnitelmaansa tai sitä korvaavaa suunnitelmaansa, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta. Aika lasketaan siitä päivästä, jona työvoimaviranomainen on todennut laiminlyönnin.

Työnhakijalla on pätevä syy olla toteuttamatta työllistymissuunnitelmaansa tai sitä korvaavaa suunnitelmaansa siltä osin kuin hänellä olisi oikeus kieltäytyä ottamasta vastaan vastaavaa työvoimaviranomaisen tarjoamaa työtä, koulutusta tai työllistymistään edistävää palvelua 12—19 §:n nojalla.

21 §

Toistuva kieltäytyminen

Jos työnhakija toistuvasti ilman pätevää syytä kieltäytyy vastaanottamasta 12 §:ssä tarkoitettua työtä tai menemästä 16 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen tai hänen tätä vastaavasta toistuvasta menettelystään muutoin voidaan päätellä, ettei hän halua ottaa vastaan työtä, osallistua koulutukseen tai työllistymistään edistäviin palveluihin taikka hakeutua ammatilliseen koulutukseen 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettulla tavalla, hänellä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ennen kuin hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä, työvoimapoliittisessa aikuiskoulutuksessa tai harjoittanut omaehtoisesti tämän luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja päätoimisia opintoja vähintään kolme kuukautta (*työssäolo-velvoite*).

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

10 §

Työssäoloehdon voimassaolo

Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka on ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettussa työllistymistä edistävässä palvelussa tai on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviili-

lipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

11 §

Työssäoloajan laskeminen

Edellä 3 a ja 9 §:ssä tarkoitettu työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Edellä 3 a §:ssä tarkoitettua työssäoloaika laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

11 §

Ostavastuuajan voimassaolo

Ostavastuu aika on voimassa sen kalenterivuoden loppuun, jona se on kokonaan hankittu.

Alkavan kalenterivuoden aikana uutta omavastuu aikaa ei edellytetä:

1) niin kauan kuin henkilö yhdenjaksoisesti saa työmarkkinatukea;

2) kun omavastuu aika ajoittuu kahdelle kalenterivuodelle;

3) kun omavastuu aika on täytynyt kalenterivuoden päättyessä ilman, että työmarkkinatuen maksu on vielä alkanut;

4) kun oikeus työmarkkinatukeen alkaa uudelleen 14 päivän kuluessa edellisen työmarkkinatukioikeuden päättymisestä; tai

5) kun henkilö on saanut 3 luvun 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettua kuntoutusetuutta tai sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa ja palaa uudelleen työttömäksi työnhakijaksi 14 päivän kuluessa edellä tarkoitettun etuuden päättymisen jälkeen.

12 §

Työmarkkinatuen kesto

Työmarkkinatuki on kestoaltaan rajoittamaton.

Matka-avustus voidaan määrätä maksettavaksi enintään neljän kuukauden ajan työsuhteen alkamisesta lukien, kuitenkin enintään työsuhteen ajan. Matka-avustus maksetaan viideltä päivästä viikossa sen estämättä, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään etuuspäivien määrästä viikossa.

8 luku

Työmarkkinatuen erityiset työvoimapolitiittiset rajoitukset

2 §

Ammatillista koulutusta vailla oleva nuori

Poiketen 1 momentista oikeus työmarkkinatukeen on 18—24-vuotiaalla ammatillista koulutusta vailla olevalla nuorella, jolle ei hänen aktiivisesta työhausta ja koulutukseen hakeutumisestaan huolimatta ole kyetty järjestämään työtä, koulutusta tai 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua työllistymistä edistävää palvelua. Työmarkkinatukioikeuden säilyttäminen edellyttää, että hän on halukas ottamaan vastaan työtä, koulutusta ja osallistumaan 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin sekä aktiivisesti ja jatkuvasti hakeutuu soveltuvaan 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen.

Ammatillista koulutusta vailla olevalla nuorella ei ole oikeutta saada työmarkkinatukea työttömyysajalta, jos hän ilman pätevää syytä on:

2) kieltäytynyt työharjoittelusta, työkokeilusta tai julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettusta työ- ja koulutuskokeilusta tai keskeyttänyt tällaisen palvelun; taikka

Pätevään syyhyn kieltäytyä työharjoittelusta tai keskeyttää se sovelletaan, mitä 2 luvun 19 §:ssä säädetään pätevästä syystä kieltäytyä työelämävalmennuksesta ja työkokeilusta tai keskeyttää ne.

3 §

Ammatilliseen koulutukseen hakeutuminen

Jos julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun mukaisessa työllistymissuunnitelmassa tai kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 3 luvun mukaisessa aktivointisuunnitelmassa on sovittu 1 momenttia laajemmasta koulutukseen hakeutumisesta, aktiivisena ja jatkuvana koulutukseen hakeutumisena pidetään suunnitelman toteuttamista.

4 §

Odotusaika

Odotusaika täyttyy, kun työnhakija on työttömäksi työnhakijaksi rekisteröidyttään ollut yhteensä viisi kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä, yrittäjänä tai työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa taikka 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetussa työllistymistä edistävässä palvelussa.

4 a §

Työmarkkinatukioikeuden lakkauttaminen

Henkilön, joka on saanut työttömyytensä perusteella työmarkkinatukea vähintään

500 päivältä tai jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitettun enimmäisajan täyttymisen vuoksi ja joka työttömyyspäivärahaoikeuden päättymisen jälkeen on saanut työmarkkinatukea työttömyytensä perusteella vähintään 180 päivältä, oikeus saada työmarkkinatukea työttömyysajalta lakautetaan, jos hän:

2) kieltäytyy ilman pätevää syytä julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvussa tarkoitettusta työkokeilusta, työelämävalmennuksesta tai työharjoittelusta, josta on sovittu hänen kanssaan laaditussa työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa;

Henkilöllä, jonka oikeus työttömyysaikaiseen työmarkkinatukeen on lakkautettu 1 momentin mukaisesti, on uudelleen oikeus saada työmarkkinatukea työttömyysajalta sen jälkeen, kun hän on ollut työssäoloehdon täyttymistä laskettaessa huomioon otettavassa työssä, 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa koulutuksessa tai 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa työllistymistä edistävässä palvelussa vähintään viisi kuukautta.

6 §

Kuntouttavaan työtoimintaan liittyvä kieltäytyminen ja keskeyttäminen

Jos henkilön toistuvasta 2 momentissa tarkoitettusta menettelystä on pääteltävissä, ettei hän halua osallistua kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, hänellä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen ennen kuin hän on ollut vähintään kolme kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä tai työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa tai alle 25-vuotiaana 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa koulutuksessa (*työssäolovelvoite*).

7 §

Pätevä syy kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytymiseen tai sen keskeyttämiseen

Pätevä syy kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytymiseen tai sen keskeyttämiseen on henkilöllä, joka:

4) osallistuu 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Jos etuuden saajan olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, joka saattaa vaikuttaa oikeuteen saada etuutta tai pienentää etuuden määrää, hänen tulee viipymättä ilmoittaa muutoksesta työttömyysetuuden maksajalle. Jäljempänä 4 §:ssä tarkoitettuja olosuhteita koskevasta muutoksesta etuuden saajan tulee viipymättä ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja olosuhteiden muutoksia, joita koskevat tiedot työttömyysetuuden saajan on välittömästi ilmoitettava etuuden maksajalle, ovat:

11) 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen työllistymistä edistävän palvelun päättyminen;

16) huollettavina olevat lapset;

17) muu vastaava muutos olosuhteissa;

18) päivät, joina työttömyysetuuden saaja on osallistunut 10 luvun 1 §:n 2 momentin 3—6 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun.

Työmarkkinatuen saajan on lisäksi ilmoitettava työttömyysetuuden maksajalle seuraavat itseään, puolisoaan ja perhettään koskevat tiedot ja niissä tapahtuneet muutokset:

3) vanhemman tai vanhempien 7 luvun 6 §:ssä tarkoitetut tulot, jos henkilö on 7 luvun 9 §:ssä tarkoitettu henkilö;

4 §

Työvoimapolitiittinen lausunto

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työvoimapolitiittisen lausunnon 2 luvussa, 7 luvun 2 ja 3 §:ssä ja 11 §:n 2 momentissa, 8 luvussa, 10 luvun 2 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 3 §:ssä ja 5 §:n 1 ja 3 momentissa sekä julkisesta työvoimapaikasta annetun lain 5 a luvun 2 §:n 1—3 momentissa säädetyistä edellytyksistä ja 9 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettua todisteellisesta keskeyttämisestä sekä 5—7 §:ssä säädetyistä edellytyksistä. Työvoimapolitiittisessa lausunnossa on todettava työllistymistä edistävän palvelun sisältyminen työnhakijan kanssa laadittuun työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sekä muutosturvan piiriin kuuluminen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2010.

Tässä laissa tarkoitettuun työnhakijan menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa kesken olevan työllistymistä edistävän palvelun tai muun palvelun ajalta maksettavaan ylläpitokorvaukseen sovelletaan säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Lain 6 luvun 11 §:n 1 momenttia ja 3 momentin johdantokappaletta sekä 7 luvun 11 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2010.

Laki

kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuntouttavasta työtoiminnasta 2 päivänä maaliskuuta 2001 annetun lain (189/2001) 3 §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale, 5 §, 8 §:n 1 momentin 3 kohta ja 3 ja 5 momentti sekä 10 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale laissa 1293/2002, 5 § osaksi mainitussa laissa 1293/2002 sekä 10 § osaksi mainitussa laissa 1293/2002 ja osaksi laissa 1272/2009, seuraavasti:

3 §

Soveltaisala

Tätä lakia sovelletaan aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle alle 25-vuotiaalle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle:

1) jolle on laadittu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja joka on työttömyyden perusteella saanut työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä viimeisen 12 kalenterikuukauden aikana;

2) jolle on laadittu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja joka on saanut työttömyysturvalain 6 luvun 7 §:n mukaisen työttömyyspäiväraha-ajan työttömyyspäivärahaa; taikka

3) jolle on tehty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu työnhakijan haastattelu ja jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen neljän kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuihin toimeentulotukeluihin.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle 25 vuotta täyttäneelle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle, jolle on aiemmin laadittu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain

5 luvun 3 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja:

— — — — —

5 §

Aktivointisuunnitelman laatiminen

Työ- ja elinkeinotoimisto ja kunta ovat velvolliset laatimaan aktivointisuunnitelman yhteistyössä 3 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden kanssa. Aktivointisuunnitelma on uudistettava siihen saakka, kun henkilö täyttää työttömyysturvalain 5 luvun 3 tai 7 §:ssä tarkoitettua työssäoloahtoa.

Työ- ja elinkeinotoimisto on velvollinen viipymättä saatuaan asiasta tiedon Kansaneläkelaitokselta aloittamaan toimenpiteet aktivointisuunnitelman laatimiseksi henkilölle, joka täyttää 3 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan tai 2 momentin 1 tai 2 kohdan edellytykset.

Kunta on velvollinen viipymättä aloittamaan toimenpiteet aktivointisuunnitelman laatimiseksi henkilölle, joka täyttää 3 §:n 1 momentin 3 kohdan tai 2 momentin 3 kohdan edellytykset.

Työ- ja elinkeinotoimiston tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että henkilön kanssa on tehty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:n mukainen työllistymissuunnitelma. Kunnan tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että työ- ja elinkeinotoimisto on tehnyt henkilön kanssa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:n mukaisen työllistymissuunnitelman tai että työ- ja elinkeinotoimisto on varannut tämän lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua hen-

kilölle tilaisuuden julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun työnhakijan haastatteluun. Jos työllistymissuunnitelmaa ei ole voitu tehdä tai tilaisuutta työnhakijan haastatteluun varata sen johdosta, ettei henkilö ole ollut rekisteröitynä työttömäksi työnhakijaksi, kunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin aktivointisuunnitelman laatimiseksi.

Aktivointisuunnitelman kestosta, muuttamisesta ja keskeytyneen suunnitelman jatkamisesta sovitaan kunnan, työ- ja elinkeinotoimiston ja henkilön kesken. Asiakkaalla on mahdollisuus käyttää apunaan tukihenkilöä aktivointisuunnitelman laadinnassa ja uudistamisessa.

Työ- ja elinkeinotoimisto tai kunta tekee päätöksen siitä, onko suunnitelma katsottava keskeytyneeksi. Suunnitelma voidaan katsoa keskeytyneeksi kuukauden kuluttua siitä, kun henkilö on työllistynyt työhön tai yritystoimintaan taikka aloittanut ammattiin tai tutkintoon johtavat päätoimiset opinnot. Ennen keskeytyspäätöksen tekemistä työ- ja elinkeinotoimiston tai kunnan on kuultava henkilöä.

8 §

Suunnitelman sisältö

Aktivointisuunnitelmaan merkitään:

3) arvio aikaisempien työllistymissuunnitelmien ja kunnan tekemien henkilöä koskevien suunnitelmien toteutumisesta; sekä

Jos työ- ja elinkeinotoimisto arvioi, ettei henkilölle voida viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tarjota työtä tai työllistymistä edistäviä toimenpiteitä, aktivointisuunnitelmaan tulee sisältyä kuntouttava työtoiminta.

Aktivointisuunnitelman allekirjoittavat työ- ja elinkeinotoimisto, kunta ja henkilö.

10 §

Velvollisuus osallistua aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavaan työtoimintaan

Henkilöllä, joka täyttää 3 §:ssä säädetty edellytykset, on velvollisuus osallistua aktivointisuunnitelman laatimiseen yhdessä työ- ja elinkeinotoimiston ja kunnan kanssa.

Aktivointisuunnitelman laatimistilaisuuteen saapumatta jäämiseen sekä kieltäytymiseen osallistumasta aktivointisuunnitelman laatimiseen ja siihen merkittyyn kuntouttavaan työtoimintaan sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 2 luvun 18 ja 18 a §:ssä sekä 8 luvun 6 §:ssä ja toimeentulotuesta annetun lain 10 §:n 1, 3 ja 4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2010.

Laki

maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (493/1999) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1215/2005, seuraavasti:

11 §

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan on Suomessa asuvalla maahanmuuttajalla, joka on työtön ja rekisteröity julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 3 luvun 5 §:n mukaisesti työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään tai joka saa toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997)

mukaista toimeentulotukea. Maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelma korvaa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitetun työllistymissuunnitelman.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2010.

Helsingissä 21 päivänä huhtikuuta 2010